# ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS I STOCKHOLM SAMMANKOMST

DEN 25 SEPTEMBER 1897.

---

Denna sammankomst hölls i »Svenskt Industri- och Handelsmuseums» lokal.

Sedan protokollet från sista sammankomsten upplästs och godkänts, meddelade ordföranden, prof. AURIVILLIUS, att Föreningen sedan sista sammanträdet genom döden förlorat fem af sina medlemmar, nämligen agronomen G. BERG, Smådalarö, kollegan E. J. F. LINNARSSON, Sköfde, jägmästaren C. T. NORDÉN, Ollestad, kommissionslandtmätaren C. G. ANDERSSON, Säter och med. d:r A. TH. GOËS, Stockholm, af hvilka de båda sistnämnda tillhört Föreningen sedan dess stiftelse.

I Föreningen hade sedan vårsammankomsten invalts: fil. d:r J. HOLM, Stockholm, d:r B. LYSHOLM, Trondhjem, fil. studerandena H. ÅGREN, Lund, A. P. ROMAN, I. TRÄGÅRDH och A. H. TULLGREN, Upsala, direktör R. ABELIN, Norrviken, landtbrukaren C. G. TOTTIE, Älby, inspektor C. JUNGNER, Umberga, e. o. postexpeditör R. BRUNDIN, Borlänge och notarien i telegrafstyrelsen, jur. kand. A. HEMMING, Djursholm.

De egentliga förhandlingarna för dagen inleddes med ett föredrag af ordf., prof. AURIVILLIUS, »*Om vissa rofsteklars lefnadsvanor*». Det intressanta föredragets innehåll var, i korthet sammandraget, ungefär följande:

Med rofsteklar menas sådana gaddsteklar, som infånga, med gadden förlama och sedan till föda åt sina larver magasinera andra insekter och insektlarver samt spindlar. Då offren först en tid efter angreppen dö, förblifva de tämligen länge tjänliga

till näring åt de ur äggen utvecklade stekellarverna. Flera forskare, hos oss särskildt DAHLBOM och THOMSON, hade visserligen studerat rofsteklarna, men deras lefnadsvanor vore allt för litet kända, synnerligast om man fäste sig vid den obestridligen stora roll, rofsteklarna spela i naturens hushållning. Hvarje stekel angriper enligt regeln blott vissa bestämda, oftast närsläktade insekt- eller spindelformer, och det vore just dessa förhållanden, som man hade skäl till att närmare studera. Oftast gömdes bytet i jorden, i stubbar, gamla vassrör o. s. v.

Föredraganden hade gjort sina iakttagelser på den vanliga *Ammophila sabulosa*, på *Pompilus viaticus* samt *Pogonius variegatus* och *Trypoxylon figulus*, hvilka senare angripa spindlar. Vidare på *Mellinus arvensis* och *Oxybelus uniglumis*, hvilka särskildt hålla sig till flugor. *Crabro cavifrons* hade i sina celler i en aspstubbe insamlat flugor af släktet *Scæva*, men flugor af ett annat släkte hade återigen lyckats inpraktisera sina ägg i *Scæva*, så att rofstekeläggen och larverna kommo till korta. *Crabro subterraneus* hade af föredraganden blifvit funnen sammansläpa småfjärilar, hvilket helt säkert var första gången en rofstekel iakttagits som fjärilfångare. En mycket liflig *Prionocnemis*- eller *Astata*-art (stekeln kom ej att infångas) sågs draga tillsammans endast gräshoppor.

De flesta omnämnda rofsteklarna förevisades tillika med deras byten.

I sammanhang med detta föredrag anförde d:r C. NYSTRÖM och undertecknad några iakttagelser om rofsteklars tillvägagångssätt vid gömmandet af bytet. Prof. AURIVILLIUS meddelade, hurusom en liten *Crabro*-artad stekel i Frankrike blifvit funnen angripa den skadliga *Chlorops lineata*, och således borde vara till nytta. D:r Y. SJÖSTEDT omtalade, att han i Kamerun träffat en *Pompilus*-art, som inlade spindlar i sina larvbon. På botten af dessa lågo döda, uppåt allt färskare och mera lefvande spindlar.

Byråchefen J. MEVES redogjorde därefter för sina nyaste lepidopterologiska iakttagelser. Han hade sista sommaren på Wermdön funnit de sällsynta *Catocala promissa* (♂ och ♀), *Pellonia vibicaria* aberration, *Stauropus fagi* (en larv, som förpuppat sig). *Eucosmia certata*, talrika larver, och *Hadena gemmea*. Af *Saturnia pavonia* hade en puppa från hösten 1896 kläckts

redan våren detta år, åter andra lågo ännu okläckta. Fjärilns flygtid brukade eljest inträffa i maj och juni, och puppan låge öfver 2 eller 3 vintrar.

Vidare omnämndes talrika exempel på, hurusom fjärilar på samma trakt uppträdt olika talrikt under skilda år. Så hade följande på Wermdön varit allmänna 1896, sällsynta 1897: *Parnassius apollo*, *Limenitis populi*, *Zygæna loniceræ*, *Hepialus humuli*, *Orgyia antiqua*, *Drepana falcataria* och *lacertinaria*, *Agrotis segetum* och *corticea*, *Hadena didyma*, *Caradrina quadripunctata*, *Orthosia helvola* och *litura*, *Rumia luteolata*, *Angerona prunaria*, *Scoria lineata* samt *Cidaria variata* och *vespertaria*.

Sällsynta 1896, men allmänna 1897 voro däremot: *Pieris brassicæ*, *Pararge egeria* var. *egerides*, *Leucoma salicis*, *Bombyx quercus*, *Hadena porphyrea* och *strigilis*, *Cosmia paleacea*, *Cleoceris viminalis*, *Orthosia nitida* samt *Xanthia lutea* och *fulvago*. *Dichonia aprilina* och *Plastenis subtusa* saknades t. o. m. 1896, men voro tämligen allmänna 1897.

Kapten J. W. KULLBERG och undertecknad yttrade sig i korthet med anledning af byråchefen MEVES' anförande.

Härefter refererade d:r Y. SJÖSTEDT A. R. G. MAYERS afhandling: »The development of the wing-scales and their pigment in butterflies and moths» (Bull. Mus. comper. Zoology at Harward College. Vol. XXIX n:o 5). De fjärilarter, som varit föremål för MAYERS undersökningar, förevisades.

Ordet lämnades sedan åt prof. S. LAMPA, som redogjorde för de försök, hvilka på föranstaltande och bekostnad af Kristianstads läns landsting gjorts med ett af LARS PERSSON i Simrishamn uppfunnet och till sammansättningen hemlighållet medel att utrota ållonborrelarver. Resultaten af de några gånger upprepade försöken hade icke uppmuntrat till medlets vidare användande. Betydande skador hade kunnat iakttagas, äfven där detsamma utströtts. En del larver hade visserligen dött och antagit ett egendomligt, blåsvart utseende, men döda larver af samma utseende hade äfven anträffats, där medlet icke användts. I Danmark hade man funnit, att dylika larver voro angripna af en mask (*Mermis*).

D:r C. NYSTRÖM och landtbruksinspektör A. LYTTKENS ytt-

rade sig med anledning af detta prof. LAMPAS anförande; likaså direktör F. ULRIKSEN från Alnarp, som omtalade en del iakttagelser om massuppträdande af skadeinsekter i Skåne. Bland dessa insekter hade synnerligast krusbärssågstekeln sista sommaren visat sig mycket utbredd, och dess larver hade uppträdt starkt förhärjande.

Till slut meddelade prof. LAMPA, att apotekare O. WILNER i Kalmar där i trakten funnit en för Sverige ny skalbagge, *Bolitophagus armatus* PANZ. samt *Microsaurus elegans* I. B. ER., hvilken förut blott blifvit träffad i Västergötland.

**Filip Trybom.**

## ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS I STOCKHOLM HÖGTIDSSAMMANKOMST Å HOTEL PHŒNIX

DEN 14 DEC. 1897.

Bland Föreningens talrikt församlade medlemmar befunno sig apotekare REUTERSKIÖLD, med kand. FAGERBERG, notarien HEMMING och xylograf NYBERG närvarande för första gången och hälsades därföre välkomna af ordföranden, prof. CHR. AURIVILLIUS, hvilken sedan meddelade, att styrelsen efter Föreningens sista sammanträde till medlemmar invalt v. kommissionslandtmätaren B. RICHTER, Tomastorp, Ås, herr N. BERGLUND, Kattarp, doktorerna E. ÖHRVALL och STURE CARLSSON, bokbindaremästaren A. K. ARONZON, xylografen HENNING NYBERG och doktor P. M. LUNDELL — alla i Stockholm. Under aftonens lopp invaldes fiskeriinspektörsadjointen, fil. mag. J. A. SANDMAN från Helsingfors.

Ordföranden meddelade vidare, att sällskapet »Fauna» äfven detta år till »Oskar Sandahls fond» lämnat en gåfva af 50 kro-